

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No: 56744/15

İbrahim Halil YAHLI / TÜRKİYE

Başkan,

Valeriu Grițco,

Hâkimler,

Ivana Jelić,

Darian Pavli,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 19 Mart 2019 tarihinde Komite olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

4 Kasım 2015 tarihinde yapılan yukarıda anılan başvuruyu dikkate alarak,

Davalı Hükümet tarafından sunulan görüşleri ve başvuran tarafından cevap olarak sunulan görüşleri dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakerelerin sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAYLAR

1. Başvuran İbrahim Halil Yahlı, 1984 doğumlu bir Türk vatandaşı olup; İstanbul'da ikamet etmektedir. Kendisi Mahkeme nezdinde İstanbul Barosuna kayıtlı İ. Akmeşe tarafından temsil edilmiştir.

2. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. Davanın koşulları, taraflar tarafından ibraz edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

4. Başvurana karşı terör örgütü lehine propaganda yapmaktan dolayı Nisan 2006 tarihinde bir ceza soruşturması başlatılmıştır.

5. Cumhuriyet savcısı, 25 Eylül 2006 tarihinde başvuran ve başka bir sanık aleyhine İstanbul Ağır Ceza Mahkemesine bir iddianame sunmuştur.

6. İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi, 2 Ekim 2006, 1 Şubat 2007, 12 Haziran 2007 ve 22 Kasım 2007 tarihlerinde, dört duruşma yapmış ve başvuran son duruşmada üzerine atılı suçlamalardan beraat etmiştir.

7. Cumhuriyet savcısı kararı temyiz etmiştir.

8. Yargıtay, 11 Nisan 2011 tarihinde ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

9. Daha sonra başvuran, 15 Temmuz 2011 tarihinde Mahkemeye başvuruda bulunmuş ve ceza yargılamalarının uzunluğunun, Sözleşme'nin 6. maddesi uyarınca öngörülen makul süre gerekliliğini aştığını iddia etmiştir.

10. Bu süre zarfında, diğerlerinin yanı sıra, yargılamaların uzunluğuna ilişkin şikâyetleri ele almak üzere 9 Ocak 2013 tarihinde 6384 sayılı Kanun'la yeni bir Tazminat Komisyonu kurulmuştur. İç hukuktaki bu gelişmeye istinaden, *Turgut ve Diğerleri/Türkiye* ((k.k.), no. 4860/09, §§ 47-58, 26 Mart 2013) davasında, Mahkeme, bu yeni hukuk yolunun muhtemel surette (*a priori*) erişilebilir olduğuna ve yargılamaların uzunluğuna ilişkin şikâyetlere yönelik makul telafi imkânı sunabildiğine karar vermiştir. Sonuç olarak, 21 Mayıs 2013 tarihinde, başvuranın Mahkeme önündeki davası, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle kabul edilemez bulunmuştur (bk. *Yahlı/Türkiye* (k.k.), no. 54599/11).

11. Başvuran, daha sonra, Tazminat Komisyonuna başvurmuştur. Tazminat Komisyonu, 18 Temmuz 2013 tarihli kararla, ceza yargılamalarının toplam süresinin, Sözleşme'nin 6. maddesine ihlal teşkil etmediğine karar vererek başvuranın davasını reddetmiştir. Tazminat Komisyonu, bu sonuca varırken, yargılamaların iki aşamalı yargı önünde dört yıl altı ay boyunca sürdüğü hususunu vurgulamıştır. Mahkeme içtihadına (*Çaplık/Türkiye*, no. 57019/00, 15 Temmuz 2005; *Özsoy/Türkiye*, no. 58397/00, 2 Şubat 2006; *Aydoğan ve Diğerleri/Türkiye*, no. 41967/02, 2 Aralık 2008; *Karabulut/Türkiye*, no. 56015/00, 24 Ocak 2008; *Fehmi Koç/Türkiye*, no.71354/01, 27 Mart 2007 ve *Ayhan Işık/Türkiye*, no. 33102/04, 30 Mart 2010) atıfta bulunan Tazminat Komisyonu, iki sanık aleyhine başlatılan yargılamaların karmaşık olduğu ve yerel mercilere hiçbir hatanın yüklenemeyeceği sonucuna varmıştır.

12. Başvuran, bu karara karşı itirazda bulunmuş ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi, 18 Eylül 2013 tarihinde Tazminat Komisyonunun vardığı sonuçlar doğrultusunda karar vererek başvuranın davasını reddetmiştir.

13. Daha sonra, başvuran, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuş ve ceza yargılamalarının uzunluğunun aşırı olduğunu iddia etmiştir. Anayasa Mahkemesi, 9 Eylül 2015 tarihinde iki aşamalı yargı önünde dört yıl altı ay süren ceza yargılamalarının genel uzunluğunun makul olmadığına düşünüleemeyeceğine karar vererek davayı reddetmiştir.

ŞİKÂYET

14. Başvuran, ceza yargılamalarının uzunluğunun makul olduğunun düşünüleemeyeceğine ilişkin olarak Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında şikâyetinde bulunmuştur.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

15. Başvuran, Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamında ceza yargılamalarının uzunluğunun aşırı olduğunu iddia etmiştir. Başvurana göre, yargılamalar toplamda dört yıl altı ay sürmesine karşın savcının temyizi akabinde Yargıtay, üç yıl dört ay boyunca eylemsiz kalmıştır.

16. Hükümet bu iddialara itiraz etmiştir.

17. Mahkeme, başvuranın şikâyetinin 25 Eylül 2006 tarihinde başlayan ve Yargıtay'ın kararıyla 11 Nisan 2011 tarihinde sona eren yargılamaların uzunluğuna ilişkin olduğunu kaydetmektedir. Dolayısıyla yargılamalar, iki aşamalı yargı önünde dört yıl altı ay boyunca devam etmiştir.

18. Mahkeme, “makul süre” konusuna ilişkin içtihadında tesis edilen kriterler (davanın karmaşıklığı, başvuranın ve yetkili mercilerin davranışı) ışığında ve elindeki tüm bilgileri göz önüne alarak, bu şikâyetlerin esasına ilişkin bir incelemenin gerekli olduğu kanaatindedir.

19. Mahkeme, somut davanın iki aşamalı yargı önünde incelendiğini gözlemlemektedir. Yargıtay önündeki yargılamaların üç yıl dört ay boyunca devam ettiği ve böylesi bir gecikmenin asgariye indirilebileceği doğrudur. Bununla birlikte Mahkeme, yargılamaların genel süresinin aşırı olduğunun düşünülmemeyeceği durumlarda, belli bir aşamada gecikmeye tolerans gösterilebileceğini hatırlatmaktadır (bk., örneğin, *Çaphk/Türkiye*, no. 57019/00, §§ 36-40, 15 Temmuz 2005).

20. Yukarıdaki hususlar ışığında Mahkeme, toplamda dört yıl altı ay süren yargılamaların, 6 § 1 maddesinde öngörülen makul süre gerekliliğinin ihlaline neden olmadığı sonucuna varmaktadır.

21. Dolayısıyla, başvurunun bu kısmının, açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle, Sözleşme'nin 35 §§ 3 ve 4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, İngilizce dilinde tanzim edilmiş olup, 11 Nisan 2019 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Valeriu Grițco
Başkan